

SLOVANSKA MITOLOGIJA

RAZVOJ SLOVANSKE RELIGIJE

Stara slovanska religija se je razvijala prek več kot tisoč let in nekatera njena področja izvirajo iz časov **neolitika** ali morda celo **mezolitika**.

SLOVANSKA MITOLOGIJA

Nasplošno v slovanski mitologiji ne najdemo dovolj točnih izrazov, ki bi prikazala natančno obliko svojih božanstev.

Ostaja **nejasna** in **brezlična**, takšna kot je večina pokrajin, katero poseljuje slovanska rasa.

OBREDI

Le malo je mogoče reči o **obredih**, ki bi bili v rabi skozi to celotno obdobje.

Slovani so priznavali **tri svetove**, ki so opisani v Velesovi knjigi.

Domnevamo, da je **Velesova knjiga** sveto besedilo te religiji.

SLOVANSKI SVETOVI

```
graph TD; A([SLOVANSKI SVETOVI]) --> B[JAV,  
snovni svet]; A --> C[NAV,  
nesnovni svet]; A --> D[PRAV,  
zakoni, ki so ju urejali]; B --> B1[❖ v katerem živimo]; B --> B2[❖ tudi bogovi so del njega]; B --> B3[❖ prepleten je z Navom]; C --> C1[❖ nematerialni svet]; C --> C2[❖ svet mrtvih]; D --> D1[❖ Svarogov zakon (po najvišjem bogu)]; D --> D2[❖ vzpostavlja ravnotežje med Javom in Navom];
```

JAV,

snovni svet

- ❖ v katerem živimo
- ❖ tudi bogovi so del njega
- ❖ prepleten je z Navom

NAV,

nesnovni svet

- ❖ nematerialni svet
- ❖ svet mrtvih

PRAV,

zakoni, ki so ju urejali

- ❖ Svarogov zakon (po najvišjem bogu)
- ❖ vzpostavlja ravnotežje med Javom in Navom

SLOVANSKI BOGOVI

- **Panteon** (grško svetišče vseh bogov) je veliko svetišče, ki je posvečeno določenim **bogovom**.
- Prvo znano v **Rimu** je bilo posvečeno vsem rimskim bogovom.
- Najvišji bog slovanskega panteona pa je **Svarog** ali **Triglav**, vendar prav zaradi tega **ni bil** tudi najbolj čaščen.

skulptura Svetovida

STRIBOG

- **Stribog** je v slovanski mitologiji **bog vetra**.
- Slovani so o njemu govorili kot o **božanstvu neba, zraka in vetra**.
- Stribog naj bi bil prednik (praded) otrok **vetrov osmih smeri neba**.
- Njegov **dan** je **sobota**, kar ni slučajno, saj je sobota družinski praznik.

Slovanska glava boga, izrezljana iz hrastvega lesa, najdena v jezeru Jankowo na Poljskem

MORANA

- Morana je bila staroslovanska **boginja smrti, zime in teme**. Njeno ime izvira iz indoevropskega korena »mer«, ki pomeni »umreti«, »zrušiti«.
- Mnogo slovanskih besed, med njimi slovenske »moriti«, »umreti«, »smrt,« in druge izhajajo iz **istega korena**.
- Tudi reka **Mura** in mesec **marec** naj bi se imenovala po **tej boginji**.

Morana

BANIK

Banik

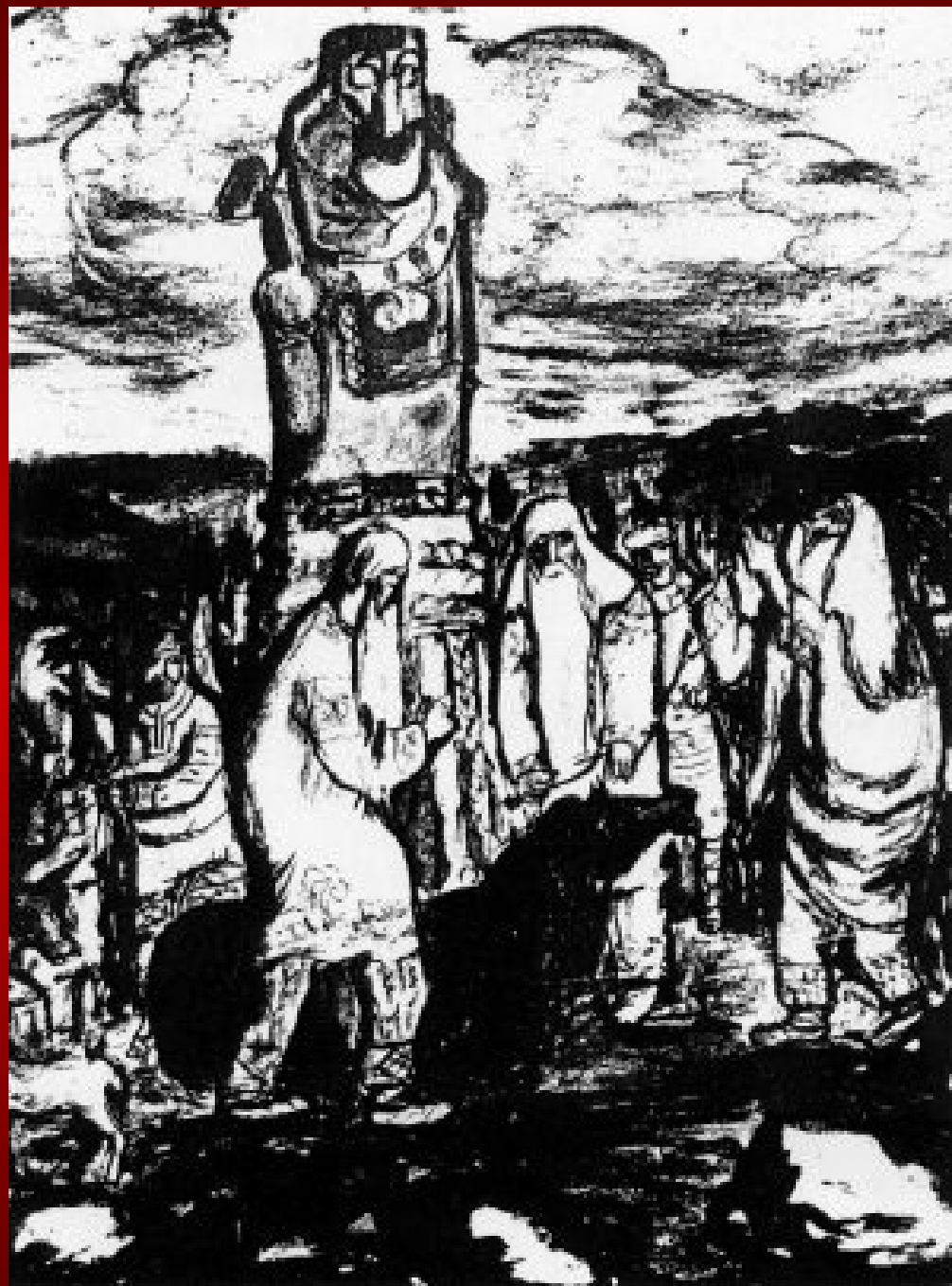
- **Banik** je bil v slovanski mitologiji **domači duh**, ki je živel **v banjah**.
- V prostor, kjer so se ljudje umivali je spustil največ tri ljudi.
- Ko je bil čas umivanja, je Banik povabil na kopanje **gozdne duhove**.
- Če si Banika **ustrašil** ali **razjezil**, je med kopanjem nate spuščal vrelo vodo.
- Če ga nisi želel razjeziti, si mu v kopalnem prostoru vedno puščal **vrč s svežo vodo**, da se je lahko umival.

PERUN

- **Perun** je v slovanski mitologiji najvišji bog; **bog strele in groma, bog dežja in kmetijstva nasploh.**
- Njegovi simboli so **hrast**, ki velja za njegovo sveto drevo, **perunika** in **sekira.**
- Zgodovinski viri o kultu Peruna so ohranjeni v glavnem v **ruskih virih.**

VOLOS

- **Volos** je vedno nastopal skupaj s **Perunom**. Bil je **bog goveda** v časih, ko ni bilo napadov. Ko pa so se pričeli napadi, je postal **bog zveri.**
- Bog **mogočnosti, hitrosti in krvoločnosti.**
- Preden so se začeli Slovani bojevati so **prisegali** pri obeh bogovih:
 - »Zavežemo se s prisego pred bogom - katerega verujemo - Perunom in pred Volosom - bogom zveri!«

*Žrtvovanje
konja bogu
Volosu*

DOMOVNOJ

- **Doma** je ožja, a **stevan** skrajniti, **esje** **božija** iz **ljubosti**, **nika** **dom**, je predstavljala **hišnega duha**.

OSTALI BOGOVI

- Svarog,
- Svetovid,
- Dvorovoj,
- Radagast,
- Cislobog,
- Horos,
- Dajbog,
- Jaro,
- Simargl,
- Koledo

SLOVANSKO BOŽANSTVO

- Slovani so božanstvo ločili na **dva dela** in sicer na **dobro** in **slabo**. Oziroma na **belo** (**Belibog**) in **črno** (**Crnibog**).
- **Beli bog** je **bog svetlobe in dneva**, predstavlja torej ustvarjalno silo.
- **Črni bog** pa je **bog senc in noči**; predstavlja torej uničevalna sila. Je gospodar podzemnega sveta Temnave.
- Boga sta si **nasprotujoča**, predstavljata nasprotje med dobrim in zlim.
- Vsa dejanja belega boga so bila **dobro** namerna.
- Ukrajinci še vedno pravijo: "Črni bog te lahko uniči".

Poleg bogov je **panteon** vključeval tudi vrsto **nižjih božanstev**.

*Leši, gozdni
duh*